

جمهوری اسلامی ایران

وزارت راه و شهرسازی

مرکز تدوین مقررات، ایمنی حمل و نقل، پدافند غیرعامل و مدیریت بحران

تاریخ: ۱۳۹۷/۰۵/۱۰

شماره: ۵۹۳۳۵/۹۵۰

پیوست: دارد

بسمه تعالی

جناب آقای مهندس نفیسی

مدیرکل محترم دفتر ترانزیت و حمل و نقل بین المللی سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای

با سلام و احترام؛

با عنایت به بند ۱-۳ صورتجلسه مورخ ۹۷/۰۴/۲۰ کارگروه روان سازی و توسعه ترانزیت، به پیوست نامه شماره ۸۵۴۰/۷۳۰ مورخ ۱۳۹۷/۰۵/۰۶ دفتر قرنطینه سازمان حفظ نیاتات مبنی بر اعلام شرایط و ضوابط قرنطینه گیاهی ترانزیت خارجی محموله های گیاهی از طریق مرزهای کشور، جهت استحضار و بهره برداری ارسال می گردد.

سارا امتحان
رئیس مرکز

سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای
دبیرخانه مرکزی
شماره ثبت: ۵۷۱۵۴
تاریخ ثبت: ۱۳۹۷/۰۵/۱۰

رونوشت:

جناب آقای دکتر تقی زاده - معاون محترم حمل و نقل برای استحضار

دبیرخانه شورای عالی هماهنگی ترابری کشور برای آگاهی و اقدام لازم

دورنگار

سرکار خانم مهندس امتحان

رئیس محترم مرکز تدوین مقررات، ایمنی، حمل و نقل، پدافند غیر عامل و مدیریت بهران - وزارت راه و شهرسازی

موضوع: شرایط و ضوابط قرنطینه گیاهی ترانزیت

سلام علیکم

احتراماً بازگشت به نامه شماره ۵۰۸۱۹/۹۵۰ مورخ ۹۷/۴/۲۵ منضم به صورتجلسه دومین نشست کارگروه توسعه و روان سازی ترانزیت، به پیوست شرایط و ضوابط قرنطینه گیاهی ترانزیت خارجی محموله های گیاهی از طریق مرزهای جمهوری اسلامی ایران در ۶ صفحه، جهت استحضار و بهره برناری ارسال می گردد.

اکبر حکمتپور

مدیرکل دفتر قرنطینه

وزارت راه و شهرسازی
دفتر معاونت ترانزیت
۹۵۰/۵۷۶۶۸
تاریخ: ۹۷/۵/۸

شرایط و ضوابط قرنطینه گیاهی در ترانزیت خارجی محصولات گیاهی از طریق جمهوری اسلامی ایران

توجه: موارد مندرج در این دستورالعمل صرفاً برای ترانزیت خارجی محموله های گیاهی است که از یک مرز ورود و از مرز دیگر خروج می نماید و لذا ترانزیت داخلی و یا ترانزیت خارجی به مقصد مناطق آزاد و ویژه اقتصادی، مشمول رعایت شرایط قرنطینه گیاهی واردات محصولات گیاهی می باشد.

بر اساس مفاد ماده ۱۶ آئین نامه اجرایی قانون حفظ نباتات، همچنین قانون عهدنامه بین المللی حفظ نباتات (IPPC) مصوب ۱۳۸۹ مجلس شورای اسلامی و استاندارد بین المللی موازین بهداشت گیاهی شماره ۲۵ (ISPM25)، سازمان حفظ نباتات ترانزیت محموله های گیاهی را در پنج گروه تقسیم بندی نموده است که شامل:

- ۱- محموله های مشمول بازرسی: محموله هایی که ترانزیت خارجی آنها نیاز به همراه داشتن اصل گواهی بهداشت گیاهی (Phytosanitary certificate) نداشته و صرفاً بازرسی محموله توسط بازرسین قرنطینه گیاهی کفایت می کند. شامل:
 - کلیه کالاهای که در شرایط قرنطینه گیاهی در واردات، در فهرست مشمول بازرسی قرار دارند.
 - میوه های خشک و فرآوری شده (مانند برگه ها، کشمش، انجیر خشک و ...)
 - تهرندی بدون غلاف
 - چای سیاه و سبز
 - محصولات کشاورزی پودر و یا آرد شده (پودر سویا، پودر خردل، پودر میوه هل، آرد بغلات، آرد غلات (غیر از کشورهای آلوده به سیاهک هندی و علف مرز استریگا) و ...)
 - انواع ادویه جات پودری (فلفل، زردچوبه، زنجبیل و ...)
 - لپه ها و بلغورها (حاصل از: نخود، باقلا، عدس، گندم، جو، ذرت و ...)
 - چوب بستنی آماده و سیخ چربی آماده
 - دانه برنج کاملاً سفید شده یا قهوه ای (فاقد پوسته یا شلتوک).
 - انواع کنجاله گیاهی

۲- محموله های دارای ریسک کم: محموله هایی که ترانزیت آنها تنها با همراه داشتن اصل گواهی بهداشت گیاهی معتبر از کشور مبدا به مقصد کشوری غیر از ایران و بازرسی محموله توسط بازرسی قرنطینه گیاهی انجام می شود و نیازی به اخذ مجوز ترانزیت از سازمان حفظ نباتات نمی باشد. شامل:

- انواع بذور به استثناء بذر یا شلتوک برنج
- دانه های خوراکی محصولات کشاورزی. توجه: دانه گندم صرفاً از کشورهای غیر آلوده به سیاهک هندی و علف هرز استریگا در این گروه قرار می گیرد.
- الیاف گیاهی به غیر از الیاف پنبه (کتان، کتف و ...)
- انواع روکش چوبی و پارکت و چوبهای فرمود
- ادویه جات تکویده (زردچوبه، دارچین، فلفل، زنجبیل و غیره)
- آجیل مغز و خشک شده (مغز پسته، مغز گردو، مغز بادام زمینی، مغز بادام درختی، مغز فندق و غیره)
- گیاهان خشک شده (سیرخشک، ریشه شیرین بیان، کاسنی، بادیان و غیره)
- تمر هندی با غلاف
- میوه خشک فوفل.

۳- محموله های دارای ریسک متوسط: محموله هایی که ترانزیت آنها منوط به همراه داشتن اصل گواهی بهداشت گیاهی معتبر از کشور مبدا به مقصد کشوری غیر از ایران و دارای شرایط خاص بوده (که شرایط در صفحات بعدی آمده است) و بازرسی محموله توسط بازرسی قرنطینه گیاهی انجام می شود. ترانزیت آنها نیز تیاژی به اخذ مجوز ترانزیت از سازمان حفظ نباتات ندارد. شامل:

- پنبه (پنبه محلول، آخال، پنبه دانه، الیاف پنبه، ضایعات و غیره) از کشورهای غیر آلوده به کرم سرخ پنبه
- انواع چوب (گرده بینه، تخته چهارتراش و غیره)

۴- محموله های دارای ریسک زیاد: محموله هایی که ترانزیت آنها محدود و با شرایط قرنطینه ای خاص صورت می گیرد و اخذ مجوز ترانزیت از سازمان حفظ نباتات جهت ترانزیت این گونه محموله ها الزامی است. شامل:

- انواع میوه تازه (سیب، هلو، انار و غیره)

شرایط ترانزیت پنبه محلولج، تخم پنبه، ضایعات پنبه، پنبه دانه، آخال از کشورهای غیر آلوده به

کرم سرخ پنبه

۱- محموله بایستی دارای اصل گواهی بهداشت گیاهی معتبر از وزارت کشاورزی کشور مبدا مبنی بر عاری بودن محموله از کلیه آفات و بیماری های گیاهی قرنطینه ای و خطرناک باشد.

۲- محموله در کشور مبدا ضلعفونی شده باشد و مشخصات ضلعفونی شامل ماده ضلعفونی، زمان و مقدار در بخش treatment گواهی بهداشت گیاهی مربوطه قید شده باشد.

۳- محموله باید در لفاف سالم و نو بسته بندی شده باشد.

۴- حمل تخم پنبه، پنبه دانه و آخال (در صورت وجود بذر) بایستی در کانتینرهای فلزی کاملاً مسدود صورت گیرد.

۵- محموله در مرز ورودی مورد بازدید کارشناسان قرنطینه قرار خواهد گرفت تا در صورت سلامت کالا و مناسب بودن بسته بندی با حضور نماینده گمرک پلمپ گردد.

۶- مراتب جهت کنترل های بعدی به سازمان حفظ نباتات ارسال گردد.

۷- به علت رعایت موارد قرنطینه ای ترانزیت محموله های مربوط به کشورهای آسیای میانه باید از مسیر مشهد، نیشابور، شاهرود، سمنان و تهران صورت گرفته و ترانزیت این گونه محموله ها از مرز اینچه برون و محورهای ارتباطی جاده های مناطق گرگان و گنبد و مازندران ممنوع می باشد.

- تبصره: انجام ترانزیت ویلی پنبه از مرز اینچه برون با رعایت کلیه شرایط اعلامی قبلی بلامانع می باشد.

۸- حمل کالای ترانزیتی به صورت یکسره در محدوده قلمرو کشور صورت گرفته و هرگونه تغییر و یا جابجایی محموله در طول مسیر بدون اطلاع سازمان حفظ نباتات ممنوع می باشد.

۹- در صورت عدم تطابق محموله ترانزیتی با مفاد این شرایط از ادامه ترانزیت جلوگیری خواهد شد.

توجه ۱- ترانزیت پنبه، تخم پنبه و یا بذر پنبه دارای لیتر از کشورهای آلوده به کرم سرخ پنبه ممنوع می باشد.

توجه ۲- در ترانزیت الیاف پنبه سفید شده (Bleached) ضد عفونی الزامی نمی باشد، لیکن بایستی به کلمه Bleached در گواهی بهداشت گیاهی مربوطه اشاره شده باشد.

- انواع صیفی جات و سبزیجات تازه (گرچه فرنگی، پیازخوراکی، سیرتازه، خریزه، خیار، جعفری و غیره)
- بذر برنج یا شلتوک برنج
- غده سیب زمینی
- انواع اندام های تکثیری گیاهی (نهال، قلمه، پیوندک، پیازگل و غیره)
- انواع چمن
- میوه های سخت پوست (بادام زمینی با پوست، گردو با پوست، بادام درختی با پوست، فندق با پوست، پسته با پوست)
- میوه شرمه
- دانه گندم و فرآورده های آن (گندم خوراکی، آرد، سبوس و غیره) از کشورهای آلوده به سیاهک هندی و علف هرز استریگا
- بذر دلیته شده پنبه از کشورهای آلوده به کرم سرخ پنبه
- جاروی سورگوم و بوروم استیک broom stick (حاصل از نخل)

کشورهای آلوده به علف هرز قرنطینه ای *Striga asiatica* و به سیاهک هندی *Tilletia indica* شامل کشورهای آفریقایی، عربستان، هند، پاکستان، افغانستان، عراق، بنگلادش، چین، ژاپن، تایلند، مالزی، برمه، اندونزی، فیلیپین، نیوزلند، ترکیه، آمریکا و مکزیک.

- ۵- **مجموعه های ممنوعه ترانزیتی:** شامل محموله هایی هستند که ترانزیت آنها بدلیل مخاطرات قرنطینه ای مترتب، از داخل ایران ممنوع می باشد. شامل:
- ترانزیت پنبه، تخم پنبه یا بذرپنبه دارای لیتر از کشورهای آلوده به کرم سرخ پنبه ممنوع می باشد.
 - ترانزیت چوب با پوست
 - کاه، یونجه (خشک و تر)
 - هر گونه خاک (زراعی، گلدانی، خاک رمس و شن به تنهایی یا همراه با قسمت های گیاهی).
 - ترانزیت نهال، قلمه، نشاء و گیاهان زیتی به مقصد کشور عراق

لیست کشورهای آلوده به کرم سرخ پنبه (*Pectinophora gossypiella*)

اروپا:

دانمارک، ترکیه، یونان، ایتالیا، مقدونیه، روسیه، رومانی، اسپانیا، یوگسلاوی

آسیا:

افغانستان، بنگلادش، کامبوج، چین، قبرس، هند، اندونزی، عراق، فلسطین اشغالی، ژاپن، اردن، کره شمالی، کره جنوبی، لائوس، مالزی، میانمار، پاکستان، فیلیپین، عربستان سعودی، سری لانکا، سوریه، تایلند، ویتنام، یمن

آفریقا:

الجزایر، آنگولا، بنین، بورکینافاسو، بروندي، کامرون، چاد، کنگو، جزایر ایوری، مصر، اتیوپی، غنا، کنیا، لیبی، ماداگاسکار، مالاوی، مالی، موریتانی، مراکش، موزامبیک، نیجر، نیجریه، رواندا، سنگال، جزایر سی شل، ساحل عاج، سیرالئون، سومالی، سودان، تانزانیا، توگو، تونس، اوگاندا، زامبیا،

آمریکای جنوبی:

آمریکا، آنتیگوا و باربودا، آرژانتین، باهاما، باربادوس، بولیوی، برزیل، کلمبیا، کوبا، جمهوری دومینکن، دومینیکا، گرنادا، گویان، گوادلوپ، هائیتی، جامائیکا، اروگوئه، پاراگوئه، پرو، پورتوریکو، ترینیداد و توباگو، سنت ویسنت و گرنادین، سنت لوسیا، سنت کیتس و نویس، مکزیک، مونت سرات، مارتینیک، رنژونلا

اقیانوسیه:

استرالیا، فیجی، کالدونیای جدید، جزایر پولینزی، جزایر شمالی ماریانا، جزایر اقیانوس آرام، گینه جدید، پاپوا، ساموا، وانواتا

شرایط ترانزیت انواع چوب (گرده بینه، تخته چهارتراش و غیره)

۱- محموله بایستی دارای اصل گواهی بهداشت گیاهی معتبر از وزارت کشاورزی کشور مبدأ مبنی بر عاری بودن محموله از کلیه آفات و بیماری های گیاهی قرنطینه ای و خطرناک باشد.

۲- چوب ها باید کاملاً عاری از پوست و بقایای گیاهی باشد.

۳- محموله ها باید در کامیون های با پوشش کامل حمل شود.

۴- محموله در مرز ورودی مورد بازدید کارشناسان قرنطینه قرار خواهد گرفت تا در صورت رعایت شرایط قرنطینه ای و مناسب بودن پوشش محموله با حضور نماینده گمرک پلمپ گردد.

۵- مراتب جهت کنترل های بعدی به سازمان حفظ نباتات ارسال گردد.

۶- حمل کالای ترانزیتی به صورت یکسره در محدوده قلمرو کشور صورت گرفته و هرگونه تغییر یا جابجایی محموله در طول مسیر بدون اطلاع سازمان حفظ نباتات ممنوع می باشد.

۷- در صورت عدم تطابق محموله ترانزیتی با مفاد این شرایط از ادامه ترانزیت جلوگیری خواهد شد.

صور تجلسه

بنابر دعوتنامه شماره ۴۶۵۱۰ مورخ ۹۷/۰۴/۱۷، دومین نشست کارگروه روان سازی و توسعه ترانزیت ساعت ۱۰ روز چهارشنبه ۹۷/۰۴/۲۰ با حضور اعضا و مدعوین محترم تشکیل و پس از بررسی و تبادل نظر پیرامون دستورکار، جمع بندی های زیر حاصل گردید:

۱- پیشنهادهای سازمان منطقه آزاد تجاری - صنعتی ارس در زمینه های: کاهش عوارض ترانزیتی کامیون های عبوری ایرانی و ترکیه ای از نخجوان؛ هماهنگی سه جانبه جمهوری اسلامی ایران، جمهوری آذربایجان و ترکیه بدون محدودیت در مرزهای عبوری؛ و کاهش عوارض و برقراری مشوق های دولتی در طرف ایران برای کامیون های عبوری بین تبریز - ترابوزان از منطقه آزاد ارس (موضوع نامه شماره ۹۷/۳۳۷۰ ص ۹۷) به منظور فعال سازی مسیر ترانزیتی تبریز - ارس - نخجوان - ترکیه مطرح گردید. با توجه به عوامل تاثیرگذار در فعال سازی مسیر ترانزیتی مزبور از قبیل عوارض دریافتی از ناوگان ترانزیتی توسط نخجوان، ممنوعیت بارگیری کامیون های ترکیه ای و ایرانی در مناطق آزاد کشورهای مقابل، نبود تقاضای کافی در بندر ترابوزان، سیر یک سر خالی ناوگان، عدم پذیرش پروانه های تردد مبادله شده در این مسیر از سوی آذربایجان و ...، استفاده از مسیر یاد شده فاقد توجیه اقتصادی می باشد. با این وجود، در صورت ارائه گزارش توجیهی و کارشناسی توسط سازمان منطقه آزاد ارس، کارگروه آمادگی بررسی مجدد موضوع را دارد.

۲- برنامه ها و اقدامات بخش حمل و نقل بین المللی و ترانزیت در زمینه مبارزه با قاچاق مواد مخدر و ارز، با تشریح اقدامات صورت گرفته توسط سازمان های ذیربط شامل جلسات هماهنگی فرابخشی، دوره های آموزشی عوامل حمل، الکترونیکی نمودن اسناد، تجهیز مبادی به اسکنرهای با حساسیت و سرعت بالا و استفاده از سگ های موادیاب، کنترل نظام مند کارت های بازرگانی و ... مطرح گردید. از آنجا که علیرغم نتایج مثبت این اقدامات، معضل موصوف به صورت کلی مرتفع نشده و ادامه روند موجب خدشه دار شدن وجهه صنعت حمل و نقل کشور در جوامع بین المللی و بروز مشکلات حقوقی ناشی از عدم تبعیت از کنوانسیون کارنه تیر می گردد، مقرر شد:

۱-۲- گمرک ایران، سازمان راهداری و صنوف مربوطه، گزارش اقدامات راهبردی از منظر قوانین و مقررات، توسعه تجهیزات، منابع انسانی و ... را در جلسه آینده شورا ارائه نمایند.

۲-۲- وزارت صمت به عنوان سیاست گذار در امر تجارت، با همکاری اتاق بازرگانی، صنایع و معادن ایران نسبت به ارائه گزارشی در خصوص ارزیابی ضوابط دریافت کارت بازرگانی و راهکارهای ساماندهی آن ظرف مدت دوهفته اقدام نماید.

۳- موضوع نحوه صدور مجوزهای مربوط به ترانزیت محصولات دامی و نباتی از کشور، با طرح نامه شماره ۱۹۵۱ مورخ ۱۳۹۷/۰۴/۱۹ انجمن صنفی شرکت های حمل و نقل بین المللی خراسان مبنی بر جلوگیری سازمان حفظ نباتات از ترانزیت ۱۴ کانتینر گل و گیاه از مبدا چین به مقصد عراق، مورد بحث و بررسی قرار گرفت. ضمن تاکید بر اجرای تبصره ۱ ماده ۳ قانون حمل و نقل و عبور کالاهای خارجی از قلمروی جمهوری اسلامی ایران (فهرست کالاهای ممنوعه برای ترانزیت خارجی، توسط شورای امنیت کشور تهیه و به تصویب هیات وزیران می رسد)، و تبصره ۲ ماده ۶ آیین نامه اجرایی این قانون (ممنوعیت عبور اقلام افزایشی سه ماه پس از ابلاغ قابل اجرا می باشد). مقرر گردید:

۱-۳- بر اساس تکالیف مقرر در ماده ۷ آیین نامه اجرایی قانون یاد شده، سازمان حفظ نباتات و سازمان دامپزشکی، ظرف مدت ۱۰ روز، فهرست کالاهایی که نیاز به اخذ مجوز قرنطینه دامی و نباتی دارد را به سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای و دبیرخانه شورا اعلام نمایند.

۲-۳- سازمان حفظ نباتات موضوع نامه صدرالاشاره را به صورت موردی و به قید فوریت بررسی و نتیجه را به انجمن مربوطه و دبیرخانه شورا اعلام نماید.

نشست ساعت ۱۲ پایان یافت.

حاضران: آقایان مظلوم (سازمان راهداری)، شدتی (راه آهن)، حسین پور (بنادر و دریانوردی)، خناری (گمرک)، مهرآمیز و حسینی (اتاق بازرگانی)، خدایی (وزارت امور خارجه)، محبوب (وزارت صمت)، متدین اعتمادی و عیقلو (انجمن کشتیرانی)، سلیمانی اصل (سازمان دامپزشکی)، حسینی (منطقه آزاد ارس)، ایزدپناهی (ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز)، عطایی (انجمن صنفی خراسان)، عبدالهی، غضنفری و بقایی (معاونت حمل و نقل)، و خاتمه اشرفی (سازمان راهداری)، فخری (انجمن ایران)، مقدم (وزارت کشور)، نمازی فرد (سازمان حفظ نباتات)، مؤیدی مهر، علایی و قمی (معاونت حمل و نقل)، امتحان، کدخدازاده و مهرپویا (دبیرخانه شورا)

غایبان: دفتر ارزیابی های اقتصادی و مدیر کریدور شمال - جنوب

